

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор

_____ Майя НІКОЛАСВА

_____ 09 _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до германської філології

Рівень вищої освіти : Перший (бакалаврський)

Галузь знань : 03 Гуманітарні науки

Спеціальність : 035 Філологія

Спеціалізація : 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська»

ОНУ

2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до германської філології».
Одеса : ОНУ, 2024. 16 с.

Розробники : Наталія МОЙСЕЄНКО, к. філол. наук, доцент, доцент
кафедри граматики англійської мови;
Валентина ЖУК, старший викладач

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської
мови

Протокол № 1 від "29" 08 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад
включно), перша – англійська

Наталія БІГУНОВА

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) _____

Факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "29" 08 2024 р.

Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської
мови

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2024 р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської
мови

Протокол № _____ від " _____ " _____ 2024р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>очна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 3/3 годин – 90/90 змістових модулів – 4/4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша – англійська Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	
		<i>Семестр</i>	
		2-й	
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		36 год.	14
		<i>Самостійна робота</i>	
		54 год.	76
		Форма підсумкового контролю:	
залік	залік		

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – забезпечити основи для подальших теоретичних курсів з історії мови, лексикології, теоретичної граматики та фонетики та практичного курсу англійської мови. Надати здобувачам вищої освіти загальних знань з теорії германських мов та історичний розвиток кожної мови цієї групи.

Завдання: вивчення загальних закономірностей, які мають окремі мовні групи; розгляд специфічних рис розвитку окремих германських мов; розгляд мовних особливостей у тісному зв'язку з історією суспільства.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів **наступних компетентностей:**

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

б) загальних:

ЗК05. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК06. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел;

в) спеціальних:

СК02. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

СК03. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії англійської мови.

СК09. Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів англійською мовою, державною та іноземними мовами.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 02. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 06. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів англійською, французькою /німецькою/іспанською та українською мовами.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** історію давньогерманських племен та їх мов, фонетичні та граматичні особливості готської мови та загальні риси германських мов. Уміти проводити аналіз фонетичних, граматичних явищ індоєвропейських мовних груп, їх розвиток та зміни; **вміти** читати та перекладати стародавні письмові пам'ятники, аналізувати факти фонетичного та граматичного порядку.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Germanistics as a Science. National Germanic Languages Formation.

Theme 1. Germanistics. Languages of the world.

Theme 2. Germanic languages. Ancient and modern.

Theme 3. Proto IE people. The main data in the formation of their dialects.

Theme 4. Proto-Germanic dialects. Common Germanic. National Germanic languages.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

History of the Germanic Tribes

Theme 5. The ancient Germanic Tribes. Their general characteristics,

ways of life and social order on the verge of the Common Era.

Theme 6. Classification of the Germanic Tribes. Their way of life and relations with the Roman Empire.

Theme 7. The Germanic Tribes on the territory of Great Britain. Their customs and ways.

Theme 8. Conversion of the Germanic Tribes to Christianity. The Formation of Christian Communities on the territories occupied by the Germanic Tribes.

Theme 9. The Vikings. Their expansion in Europe.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3

Development of Phonetic System of Germanic Languages

Theme 10. Development of Phonetic System of Germanic Languages from Proto-IE to Common Germanic. Vowels.

Theme 11. Development of the Phonetic System of Germanic Languages from Proto-IE to Common Germanic. Consonants.

Theme 12. Periodization of Germanic Languages Phonetic System Development. Grimm's and Verner's Laws.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4

Development of the Grammatical System of Ancient Germanic Languages. Ancient Germanic Lexics.

Theme 13. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages. Peculiarities of Functioning of the Nouns.

Theme 14. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages. The system of Pronouns. Peculiarities of Functioning of the Adjectives.

Theme 15. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Peculiarities of Functioning of the Numerals and Adverbs.

Theme 16. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Peculiarities of Functioning of the Verbs.

Theme 17. Ancient Germanic Lexics. Peculiarities of development.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Очна форма				Заочна форма			
	Усього	У тому числі			Усього	У тому числі		
		л	пр	ср		л	пр	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Germanistics as a Science. National Germanic Languages Formation.								
Theme 1. Germanistics. Languages of the world.	2			2	4			4
Theme 2. Germanic	6		2	4	4			4

languages. Ancient and modern.								
Theme 3. Proto IE people. The main data in the formation of their dialects.	6		2	4	4			4
Theme 4. Proto-Germanic dialects. Common Germanic. National Germanic languages.	4		2	2	8		4	4
Разом за змістовим модулем 1	18		6	12	20		4	16

**ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.
History of the Germanic Tribes**

Theme 5. The ancient Germanic Tribes. Their general characteristics, ways of life and social order on the verge of the Common Era.	8		2				2	
Theme 6. Classification of the Germanic Tribes. Their way of life and relations with the Roman Empire.	2		2	6	8			6
Theme 7. The Germanic Tribes on the territory of Great Britain. Their customs and ways.	2		2					
Theme 8. Conversion of the Germanic Tribes to Christianity. The Formation of Christian Communities on the territories occupied by the Germanic Tribes.	8		2	6				
Theme 9. The Vikings. Their expansion in Europe.	2		2		18			18
Разом за змістовим модулем 2	22		10	12	26		2	24

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3
Development of Phonetic System of Germanic Languages

Theme 10. Development of the Phonetical System from Proto-IE to Common Germanic. Vowels.	8		4	4	6		2	4
Theme 11. Development of the Phonetic System from Proto-IE to Common Germanic. Consonants.	8		4	4	4			4
Theme 12 Periodization of Germanic Languages Phonetic System Development. Grimm's and Verner's Laws.	6		2	4	6			6
Разом за змістовим модулем 3	22		10	12	16		2	14

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4
Development of the Grammatical System of Ancient Germanic Languages. Ancient Germanic Lexics.

Theme 13 Grammatical System of the Germanic Languages. Peculiarities of Functioning of the Nouns.	10		2	6	8	2		6
Theme 14. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages. The system of Pronouns. Peculiarities of Functioning of the Adjectives.			2					
Theme 15. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Peculiarities of Functioning of the	16		2	12	20		6	16

Numerals and Adverbs.			2					
Theme 16. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Peculiarities of Functioning of the Verbs.			2					
Theme 17. Ancient Germanic Lexics. Peculiarities of development.								
Разом за змістовим модулем 4	26		10	18	28		6	22
Усього годин	90		36	54	90		14	76

**5. Теми семінарських занять
Семінарські заняття не передбачені.**

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми/Види завдань	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Germanistics as a Science. National Germanic Languages Formation.		
Очна форма		
1	Theme 2. Common lexical, grammatical and phonetic characteristics of ancient and modern germanic languages. Their groups. Виконання практичних завдань.	2
2	Theme 3. Stages of development of the national Germanic languages from Proto-Germanic dialects. History of Common Germanic.	2
3	Theme 4. The Gothic language and the Gothic Bible. Виконання практичних завдань.	2
	Разом за модулем 1	6
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. History of the Germanic Tribes		
4	Theme 5. General characteristics of the ancient Germanic tribes. Their classification, their customs, ways of life and social order in J. Caesar's and Tacitus's time. Theme 6. Battles of the Goths, the Vandals, the Franks for the Roman territories. Their historical meaning. Виконання практичних завдань.	5
5	Theme 7; Theme 8; Theme 9. Kingdoms of Angles, Saxons and Jutes on the territory of Great Britain. Their formation and development of their government, political and religious systems. The Vikings on the	5

	territory of Great Britain. Виконання практичних завдань.	
	Разом за модулем 2	10
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 Development of Phonetic System of Germanic Languages	
6	Theme11. Development of the Common Germanic consonants. Their correspondence to the PIE ones. Виконання практичних завдань.	5
7	Theme 12. Grimm's Laws. The exception to Grimm's laws. Verner's laws. Виконання практичних завдань.	5
	Разом за модулем 3	10
	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 Development of the Grammatical System of Ancient Germanic Languages. Ancient Germanic Lexics.	
8	Theme 13- 14. Grammatical characteristics of the Gothic Nouns, Pronouns and Adjective. Examples of their functioning in the Gothic Bible. Виконання практичних завдань.	5
9	Theme15; Theme16; Theme17; Grammatical characteristics of the Gothic Numeral and Adverb and Verb. Examples of their functioning in the Gothic Bible. Common Germanic Lexics. Виконання практичних завдань.	5
	Разом за модулем 4	10
	Усього годин	36

	Назва теми/Види завдань	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Germanistics as a Science. National Germanic Languages Formation.		
Заочна форма		
1	Theme4. Stages of development of the national Germanic languages from Proto-Germanic dialects. History of Common Germanic. The Gothic language and the Gothic Bible. Виконання практичних завдань.	4
	Разом за змістовним модулем 1	4
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2		
2	Theme 5. The Germanic Tribes on the verge of the Common Era. Historical sources(ancient authors) about the Germanic tribes.	2
	Разом за змістовним модулем 2	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3		
3	Theme 10. Common Germanic Phonetic system. Consonants and Vowels. Their Indo- European Variants.	2
	Разом за змістовним модулем 3	2
2	Theme 15. Grammatical Peculiarities of Functioning of the Numerals and Adverbs. Виконання практичних завдань.	6
3	Theme 16. Functioning of the Verbs. Special Cases. Виконання практичних завдань.	

4	Theme 17. Peculiarities of the Development of Ancient Lexis. Виконання практичних завдань.	
	Разом за змістовим модулем 4	6
	Усього годин	4

**7. Теми лабораторних занять
Лабораторні заняття не передбачені.**

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми/ види завдань	Кількість Годин	
		очна форма	заочна форма
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Germanistics as a Science. National Germanic Languages Formation.			
1	Theme 1. Definition of Germanistics. Its connection with other sciences Genealogical classification of the languages of the world/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень.	2	4
2	Theme 2. Classification of ancient and modern Germanic languages. The territories of their use. The quantity of speakers/ самостійне опрацювання теоретичного матеріалу. Підготовка до практичного заняття.	4	4
3.	Theme 3. Original home of Proto-Indo-Europeans, their language and culture /Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	4	4
4.	Theme 4. Classification of Proto-Germanic dialects. Grammatical characteristics of Common Germanic. Brief history of National Germanic languages/ Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	2	4
	Разом за змістовим модулем 1	12	16
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. History of the Germanic Tribes			
5	Theme 5. The settlement of the Germanic tribes in AD (1 century). Pliny's classification/ Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	6	6
6	Theme 6. Germanic kingdoms on the territory of the Roman Empire/ Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		
7	Theme 7. Germanic languages on the territory of Great Britain/ Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	6	

8	Theme 8.The spread of Christianity among the Goths, Vandals and Francs/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		
9	Theme 9.The influence of the Vikings on the development of Germanic languages/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		18
Разом за змістовим модулем 2		12	24
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3 Development of Phonetic System of Germanic Languages			
10	Theme 10. Independent Vowel Changes in Proto-Germanic. Mutation of Vowels in Late PG/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень.	4	4
11	Theme 11. Interpretation of the Proto-Germanic consonant shift/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	4	4
12	Theme 12. Proto-Germanic Consonant Shift Grimm's and Verner's Laws/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	4	6
Разом за змістовим модулем 3		12	14
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4 Development of the Grammatical System of Ancient Germanic Languages. Ancient Germanic Lexics.			
13	Theme 13. Peculiarities of Functioning of the Nouns. Advanced Points. Самостійне опрацювання теоретичного матеріалу.	6	6
14	Theme 14. Classification and declension of the Gothic Pronouns. Classification and declension of the Gothic Adjectives/Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		
15	Theme 15. Peculiarities of Functioning of the Numerals and Adverbs. Classification of the Gothic Numeral.Their morphological characteristics. Structural and morphological types of the Gothic Adverb / Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.	12	16
16	Theme 16. Conjugation of verbs. Vowel gradation with special reference to verbs. Strong and weak verbs./Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень.Підготовка до практичного заняття.		
17	Theme 17. Types and ways of word formation in ancient Germanic languages. Indo-European features in Germanic lexis/ Написання конспекту з виокремленням основних теоретичних положень. Підготовка до практичного заняття.		
Разом за змістовим модулем 4		18	22

Усього годин	54	76
--------------	----	----

9. Методи навчання

Словесні: пояснення правил, пояснення граматичної форми, граматичних явищ.

Практичні: виконання самостійних завдань, тренувальні вправи: рецептивні, репродуктивні та продуктивні, некомунікативного видів.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання самостійних завдань.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках навчальної дисципліни є залік.

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.

35–59	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

Критерії оцінювання письмових завдань

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	A	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	B	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	C	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	D	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	E	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
35–59	FX	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	F	Здобувач вищої освіти не виклав матеріал щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання до поточного контролю

1. Germanistics. Languages of the world.
2. IE language family and its neighbours.
3. IE language family and its tree.
4. Germanic languages. Ancient and modern.

5. The hypothetical homeland of the Indo-Europeans.
6. Proto IE people and the main data in the formation of their dialects.
7. Proto-Germanic dialects.
8. Common Germanic.
9. National Germanic languages.
10. Sources of development of Modern Germanic languages.
11. The classification of the ancient Germanic Tribes.
12. Sources of information about the ancient Germans.
13. The general characteristics and ways of life of the ancient Germanic Tribes.
14. The Germanic Tribes and the Roman Empire.
15. The Germanic Tribes on the territory of Great Britain.
16. Christianity. Origins. Development.
17. The Vikings.
18. Development of the Phonetic System from Proto-IE to Common Germanic: Vowels.
19. Development of the Phonetic System from Proto-IE to Common Germanic: Consonants.
20. Grimm's and Verner's Laws.
21. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Noun
22. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Pronoun .
23. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Adjective.
24. Grammatical System of the Ancient Germanic Languages: Numeral and Adverb.
25. Grammar System of the Ancient Germanic Languages: Verbs
26. Ancient Germanic Lexics.
27. Germanic writing. Evolution of writing.
28. The older runic Alphabet “Futhork”.
29. The Anglo-Saxon and the Anglo-Frisian runic alphabets.
30. The younger runic alphabet.
31. Rune names , meanings and interpretations.
32. The Gothic alphabet.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль																	Загальна оцінка
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					Змістовий модуль 3			Змістовий модуль 4					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	100
100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	
64-73	D	
60-63	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально- методичне забезпечення

1. Жук В.А., Мойсеєнко Н.Г., Історичний розвиток германських племен : метод. вказ. до курсу «Вступ до германської філології» для самостійної роботи здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня другого року навчання за спеціальністю 035 «Філологія», спеціалізацією 035.041 Германські мови і літератури (переклад включно), перша – англійська. Одеса : Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 48 с.

2. Робоча програма навчальної дисципліни «Вступ до спецфілології».

3. Силабус навчальної дисципліни «Вступ до спецфілології».

14. Рекомендована література

Основна

1. Андрушенко О. Ю. Вступ до германського мовознавства. Житомир : ЖДУ, 2010. 178 с.
2. Левицький В. В. Основи германістики. Вінниця : Нова Книга, 2008. 527 с.
3. Левицький В., Кийко С. Практикум до курсу «Вступ до германського мовознавства». Навчальний посібник. Вінниця : Нова Книга, 2008. 263 с.
4. Луньова Т. В. Вступ до спецфілології : Методичні рекомендації для студентів спеціальностей 6.020203. Філологія. Мова та література (англійська, німецька). Полтава : ПДПУ, 2009. 36 с.

Додаткова

1. Sabo O. Introduction to Germanic Linguistics. Навчальний посібник. К. : Освіта України, 2007. 152 с.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. <https://courses.lumenlearning.com/atd-herkimer-westerncivilization/chapter/the-germanic-tribes/> - навчальна платформа для студентів